Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Brevnr
UTLÅTANDE	68 S2
Ärendenr	Datum
ÅLR 2023/2468	2.5.2023

Hänvisning
Begäran om utlåtande om arbetsgrupps-betänkande om utredning av den mor som har fött ett barn och om rättsgenetiska föräldraskapsundersökningar (VN/10363/2022)

Justitieministeriet
Pb 25
FI-00023 STATSRÅDET

registratorskontoret.jm@gov.fi

Kontaktperson
Fredrik Rönnlund, telefon +358 (0)18 25000 (växeln)
fredrik.ronnlund@regeringen.ax

Ärende

Utlåtande om arbetsgruppsbetänkande om utredning av den mor som har fött ett barn och om rättsgenetiska föräldraskapsundersökningar (VN/10363/2022)

Landskapsregeringen beslöt att lämna följande utlåtande om *arbetsgruppsbetänkande om utredning av den mor som har fött ett barn och om rättsgenetiska föräldraskapsundersökningar*, till justitieministeriet.

Ämbetsspråket vid landskapsregeringen är enligt 36 § självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland, svenska. Skriftväxlingsspråket mellan landskapets och statens myndigheter är svenska, enligt självstyrelselagens 38 §. Avsaknaden av en svensk version av betänkandet medför att landskapsregeringen svårligen kan bilda sig en heltäckande uppfattning och ge alla för Åland eventuella relevanta synpunkter. Nulägesbeskrivning, bedömningen av förslagets konsekvenser, detaljmotiveringar och kapitlen om målsättningar, saknas i sin helhet i det svenska sammandraget. Landskapsregeringens synpunkter omfattar följaktligen endast det material som översatts till svenska.

Enligt självstyrelselagen (1991:71) för Ålands 27 § 1 mom. 7 punkt har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om äktenskap och familjeförhållanden, barns rättsliga ställning samt adoption. Även rättsmedicinska undersökningar och folkbokföring hör till rikets behörighet, enligt 27 § 1 mom. 29 punkten respektive 29 § 1 mom. 1 punkten. Landskapsregeringen och underlydande myndigheter liksom kommunernas indelning och förvaltning hör till Ålands behörighet, enligt 18 § 1 mom. 1 punkten respektive 4 punkten. Enligt 18 § 1 mom. 12 punkten utgör hälso- och sjukvård, landskapets lagstiftningsbehörighet, med de undantag som stadgas i 27 § 24, 29 och 30 punkten. Enligt 18 § 1 mom. 13 punkt självstyrelselagen utgör socialvård, landskapets behörighet.

Landskapsregeringen konstaterar att betänkandet innehåller förslag på nya bestämmelser i 11 § och 67 § i föräldraskapslagen (FFS 775/2022), vilka omnämner *välfärdsområden*.

Med avsikt att beakta Ålands kommuner föreslås följaktligen i betänkandet även ändringar i föräldraskapslagens 8 § 4 mom., så att momentet hänvisar till nämnda 11 § och 67 §.

Landskapsregeringen har i ett flertal utlåtanden uppmärksammat att regleringar om uppgifter för välfärdsområden, till den del de utgör rikets lagstiftningsbehörighet och är avsedda att tillämpas av Ålands kommuner eller landskapsmyndigheter, är problematiska då välfärdsområden inte existerar på Åland. Landskapsregeringen noterar att riksdagens grundlagsutskott tagit ställning till regleringar om förhållandet mellan välfärdsområden och Ålands kommuner (GrUU 18/2022 rd och GrUU 26/2022 rd), men erfar att det rättsläge som nu råder inte är tillfredsställande utan behöver klargöras. Landskapsregeringen konstaterar att frågan inte lyfts i det sammandrag som landskapsregeringen tagit del av.

Landskapsregeringen önskar i sammanhanget också uppmärksamma, vilket tidigare framhållits i sakkunnigyttrande 18.10.2021 till riksdagens lagutskott (se bilaga), att föräldraskapslagen även omfattar uppgifter om erkännande av föräldraskap före barnets födelse inom hälso- och sjukvården, som på Åland ordnas av Ålands hälso- och sjukvård, som inte är en kommunal myndighet utan en landskapsmyndighet.

Landskapsregeringen understöder betänkandets syfte att främja barnets rätt att få kännedom om sina föräldrar och att i juridisk mening få sina föräldrar fastställda.

Minister Annette Holmberg-Jansson

Specialsakkunnig Fredrik Rönnlund

BILAGA Sakkunnigyttrande till riksdagens lagutskott om regeringens proposition till riksdagen med förslag till föräldraskapslag och till lagar som har samband med den (RP 132/2021 rd), 18.10.2021